

Дарія Петрова

Студентка 3 курсу спеціальності «Облік і оподаткування»

Науковий керівник: **Кузуб М.В.**

старший викладач кафедри обліку та оподаткування,
Київський національний торговельно-економічний університет,
м. Київ

НЕЗАВЕРШЕНЕ БУДІВЕЛЬНЕ ВИРОБНИЦТВО: СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ

Актуальність дослідження полягає в тому, що така самостійна галузь економіки, як будівництво, стрімко розвивається у сучасному світі. Економічне призначення будівництва полягає у введенні в дію нових об'єктів, а також реконструкція, ремонт, розширення об'єктів виробничого та невиробничого призначення. Кінцевою продукцією повинен бути збудований і введений в експлуатацію об'єкт.

Пошуком напрямів розв'язання проблемних питань з обліку незавершеного виробництва присвячені наукові праці таких вітчизняних та зарубіжних вчених, як: Б.І. Валуєва, С.Ф. Голова, А.М. Герасимовича, З.В. Гуцайлюка, В.І. Єфіменка, С.Я. Зубілевич, А.Н. Кузьмінського, М.В. Кужельного, Ю.Я. Литвина, В.Г. Лінника, Л.Є. Логінова, А.Ш. Маргуліса, В.Ф. Палія, Я.В. Соколова, В.В. Сопка, М.Г. Чумаченка.

У будівельній галузі наявність незавершеного виробництва є звичайним та постійним явищем. Це можна пояснити фінансовою неспроможністю замовника своєчасно розраховуватися з підрядником, нюансами виставлення рахунків, особливостями відображення понесених витрат, тощо. Незавершене виробництво потрібно правильно відобразити в документах, а також у балансі. Однак це неможливо зробити без розуміння економічної сутності явища.

Незавершене будівельне виробництво включає в себе витрати на виконання будівельно-монтажних робіт, які виконуються власними силами будівельної

компанії, а також вартість робіт субпідрядних організацій, прийнятих і сплачених генеральним підрядником [5].

Об'єкт незавершеного будівництва - об'єкт будівництва, на який видано дозвіл на будівництво, понесені витрати на його спорудження та не прийнятий в експлуатацію відповідно до законодавства [2].

Бухгалтерський облік незавершеного будівельного виробництва підрядник може здійснювати трьома способами:

- обліковувати до моменту його закінчення на своєму балансі за фактичними витратами
- обліковувати за договірною вартістю прийнятих замовником до оплати робіт
- поступово списувати з балансу вартість виконаних робіт, що здаються замовнику, формуючи при цьому фінансовий результат [1].

Незавершене виробництво окремого будівельного контракту – це сальдо за дебетом рахунку 23 «Виробництво».

Всі операції в будівельній галузі здійснюються відповідно до умов одного будівельного контракту. Фінансова звітність була б більш правильною, якщо б витрати на виконання контракту включали до загальних витрат .

На думку економістів, незавершене будівельне виробництво – це різниця між понесеними витратами та собівартістю прийнятих замовником будівельно-вантажних робіт. Відмінність облікового та економічного розуміння незавершеного будівельного виробництва полягає в тому , що до незавершеного виробництва належить валова заборгованість замовників [3].

Лише за умови рівності проміжних рахунків і визнаних доходів незавершене виробництво в будівництві можна відобразити в балансі.

Проте дуже часто ці суми не є рівними. Внаслідок цього виникають заборгованості замовників чи перед замовниками.

Застосовують рахунки 238 «Завершені етапи по незакінчених будівельних контрактах» та 239 «Проміжні рахунки» для відображення доходу за будівельним контрактом. Це дає можливість контролю за розподілом і розміром витрат на будівництво та вартістю об'єкта.

Відображення проміжних рахунків відображається 238 рахунком по Дебету та 239 по Кредиту. Коли будівельний контракт закінчився, ця операція відображається 239 рахунком по Дебету та 238 по Кредиту [4].

Отже, до незавершеного будівельного виробництва можна віднести незавершені та не прийняті замовником об'єкти за будівельним контрактом. У балансі форма та порядок незавершеного будівництва відображається у статті «Незавершені капітальні інвестиції». Облік здійснюють на місці будівельного виробництва, дані фіксують у журналі обліку виконаних робіт чи акті. Роботи, виконані будівельною організацією, обліковують на рахунку 23 «Виробництво».

Існує ряд проблем обліку незавершеного будівництва, тому потрібно прагнути його удосконалення. Насамперед для недопущення виникнення заборгованості та для достовірної фінансової звітності.

Список використаних джерел

1. Боровкова М.В . Овод Л.В. Незавершене будівельне виробництво: Сутність та особливості обліку URL:
http://www.rusnauka.com/23_D_2009/Economics/48615.doc.htm
2. Закон України «Про іпотеку» від 05.06 2003р. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-15>
3. Іщенко Н.Б. Облік у будівництві URL:https://visnyk.iful.edu.ua/wp-content/uploads/2019/09/ilovepdf_merged7-1.pdf#page=56
4. Секіріна Н.В., Мазуренко А.А . Облік незавершеного будівельного виробництва URL:
http://www.rusnauka.com/12_KPSN_2009/Economics/45066.doc.htm
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 18 «Будівельні контракти», затв. наказом Міністерства фінансів України від 28.04.2001р. № 205/ URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0433-01>